

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool te Antwerpen

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	61754
	Instelling	Gemeentelijke Basisschool
directeur		Liliane ROMBOUTS
adres		Quebecstraat 3 - 2030 ANTWERPEN 3
telefoon		03-292.97.97
fax		03-292.97.98
e-mail		liliane.rombouts@so.antwerpen.be
website/URL		
	Bestuur van de instelling	128728 - AGB Stedelijk Onderwijs Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Grote Markt 1 - 2000 ANTWERPEN 1
	Scholengemeenschap	119735 - SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen - te ANTWERPEN 1
adres		Lamorinièrestraat 227 2018 ANTWERPEN
	CLB	114215 - Stedelijk CLB Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Lange Gasthuisstraat 24 - 2000 ANTWERPEN 1
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	10/05/202, 11/05/2012, 14/05/2012, 15/05/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	15/05/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	30/05/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Veronique Biltereyst
	Teamleden	Erik Verhoeven
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	9
3.3 Lager onderwijs: Nederlands	10
3.4 Lager onderwijs: muzische vorming	12
3.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding	14
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	15
4.1 Begeleiding	15
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	17
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	18
6.1 Wat doet de school goed?	18
6.2 Wat kan de school verbeteren?	19
6.3 Wat moet de school verbeteren?	19
7. ADVIES	20
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	20

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Gemeentelijke Basisschool 'de Zwemschool' is gelegen in de wijk Luchtbal ten noorden van de stad Antwerpen. Bijzonder aan deze school is het eigen zwembad waarover het beschikt en de uitgesproken visie van het schoolteam om de mogelijkheden ervan maximaal te benutten ten voordele van de kinderen. Daarnaast zijn de aanzienlijke instroom van anderstalige leerlingen en de ligging in een vrij kansarme buurt kenmerkend voor de school.

De onderwijsinspectie onderzocht tijdens de doorlichting zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling de leergebieden Nederlands en muzische vorming. Bijkomend onderzocht ze in de lagere afdeling, omwille van de eigenheid van de school, het leergebied lichamelijke opvoeding. Tevens peilde de inspectie naar de kwaliteit van de leerbegeleiding, de loopbaanbegeleiding en het algemeen beleid.

De lagere afdeling voldoet voor het **leergebied lichamelijke opvoeding** aan de verwachtingen van de overheid. De uitgesproken visie van de school op het belang van lichamelijke opvoeding voor de ontwikkeling van de leerlingen, is sterk herkenbaar in de schoolwerking. Vanaf de tweede kleuterklas organiseert de school watergewenning. De lagere afdeling bouwt hierop verder en de kinderen leren vlot zwemmen. Doordat de school in de eerste en de tweede graad wekelijks twee lestijden uittrekt voor het zwemonderwijs, overtreffen de resultaten die zij met haar leerlingen voor zwemmen behaalt, ruimschoots de verwachtingen van het leerplan. Hoewel de school geregeld participeert aan buitenschoolse sportactiviteiten, is de resterende onderwijstijd die naar de andere activiteitsdomeinen gaat nipt voldoende om de leerplandoelen te realiseren. Een evenwichtige verdeling van de onderwijstijd over de verschillende activiteitsdomeinen is dan ook een sterk aandachtspunt voor de toekomst. Daarnaast verdient de evaluatie meer belangstelling. Een correct beeld van de motorische mogelijkheden van de leerling, is noodzakelijk om zijn ontwikkelingsevolutie te kunnen opvolgen en begeleiden.

Wat het **leergebied muzische vorming** betreft, kan de school de leerplanrealisatie aantonen. Ze nam de aanbevelingen van de onderwijsinspectie, geformuleerd naar aanleiding van de doorlichting in juni 2008, ter harte. Een grondige leerplanstudie ligt aan de basis van de huidige werking. Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling maakten leerkrachten duidelijke afspraken over de doelen en de activiteiten die tijdens de lessen muzische vorming aan bod komen. Dit resulteert in een doorlopende leerlijn voor de verschillende domeinen. Stilaan probeert ook het team van de lagere afdeling het leergebied muzische vorming te integreren in de andere leergebieden. Beeld, muziek, beweging, drama en media komen almaar meer voor bij de lessen Nederlands en wereldoriëntatie. Waardevol voor de kwaliteit van dit leergebied is de samenwerking met externe partners uit de kunstwereld. Deze samenwerking is niet alleen verrijkend voor de kinderen maar verruimt ook de blik van de leerkrachten op de mogelijkheden van muzische vorming. Een belangrijk aandachtspunt voor de toekomst is de evaluatie van dit leergebied.

De kleuterafdeling kan aantonen dat ze voor het **leergebied Nederlands** voldoet aan haar maatschappelijke opdracht. De leerkrachten plannen een veelheid aan talige activiteiten in thema's die aansluiten bij de leefwereld van de kinderen. Zowel bij activiteiten die door de leerkracht worden geleid als bij activiteiten in de speelleerhoeken, krijgen de kleuters de kans taal te ontdekken en kennis te maken met allerlei activiteiten die hen uitdagen taal te gebruiken. De doelen die het team vooropstelt bij de planning van de activiteiten stemmen niet overeen met de doelen die het hanteert bij de observatie en

de evaluatie van de kleuters. Deze werkwijze veroorzaakt planlast bij de leerkrachten en leidt ertoe dat specifieke doelen uit het oog worden verloren bij het in kaart brengen van het ontwikkelingsniveau van de kleuters. De school kan in de toekomst een oplossing zoeken voor dit probleem zodat ze de (taalzwakkere) kleuters een meer doelgerichte ondersteuning kan bieden.

De lagere afdeling kan de leerplanrealisatie voor dit leergebied onvoldoende aantonen. Het gebruik van een onderwijsleerpakket garandeert weliswaar enigszins dat de leerlingen het onderwijsleeraanbod krijgen waar ze recht op hebben. Daarnaast zien we dat leerkrachten inspanningen leveren om de lessen aantrekkelijk te maken en zoveel mogelijk kinderen bij de lessen te betrekken. De leerkrachten slagen er evenwel niet in om hun onderwijsleeraanbod af te stemmen op de noden van de vele anderstalige leerlingen. Ook ontbreken evaluatiegegevens grotendeels. De school evalueert voornamelijk de eerder technische aspecten van dit leergebied (spelling, taalsystematiek, lezen). Over andere taalvaardigheden zoals spreken, luisteren of (creatief) schrijven vindt er nauwelijks een evaluatie plaats. Hierdoor kan de school zich geen correct beeld vormen van wat de leerlingen voor Nederlands precies kennen en kunnen. Een doelgerichte begeleiding van zwakkere of sterkere leerlingen wordt hierdoor sterk bemoeilijkt. De inspectie delibereert evenwel het tekort voor dit leergebied. De school onderkent dit knelpunt en de inspectie stelt vast dat de school voldoende beleidskrachtig is om dit tekort, zonder externe druk, aan te pakken.

De school bouwde een eerstelijnszorg uit, wat in aanzienlijke mate bijdraagt tot een degelijke **leerbegeleiding**. De klastitularis neemt de verantwoordelijkheid om al zijn leerlingen zo goed als mogelijk te begeleiden. Dit gebeurt voornamelijk door middel van allerlei differentiatievormen die in zowat alle klassen herkenbaar zijn. De uitgebreide zorg voor de zwakkere of sterkere kinderen daarentegen kan een meer doeltreffende invulling krijgen. Niettegenstaande het team een aantal initiatieven plant om risicokinderen te helpen, gebeurt de hulpverlening nog te intuïtief. Een duidelijke structuur voor een planmatige en doelgerichte aanpak van deze kinderen ontbreekt grotendeels. Hierdoor is het nauwelijks mogelijk het ontwikkelingstraject van zorgkinderen systematisch op te volgen en eventueel bij te sturen. Een doeltreffende aanwending van evaluatiegegevens en een efficiënt gebruik van het leerlingvolgsysteem kunnen een belangrijke hulp zijn om de kwaliteit van de leerbegeleiding te optimaliseren.

De aandacht voor de **loopbaanbegeleiding** van de leerlingen is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Getuige hiervan zijn onder andere de initiatieven van de school om de aanwezigheid van kleuters te stimuleren en de gedrevenheid om ongewettigde afwezigheden in de lagere afdeling tegen te gaan. De begeleiding van kinderen die de school doorverwijst naar het buitengewoon onderwijs of naar de B-stroom van het secundair onderwijs, kan nog worden versterkt. De individuele leertrajecten voor deze leerlingen zijn nog te weinig doelgericht, doordacht en planmatig opgebouwd waardoor ze niet het gewenste effect opleveren. Mede hierdoor verloopt de loopbaanbegeleiding van deze kinderen en de ondersteuning van hun ouders soms zeer moeizaam.

De school toont een kritische ingesteldheid ten aanzien van haar eigen onderwijs. Teamleden voelen zich verantwoordelijk voor een goede (samen)werking en zijn bereid na te denken over de wijze waarop ze mogelijke knelpunten kunnen aanpakken. Deze eigenschap van het **algemeen beleid** is een belangrijke voorwaarde voor de realisatie van kwaliteitsvol onderwijs. De betrokkenheid van het team, het leiderschap van de directeur en de bereidheid om samen de uitdagingen waar de school voor staat aan te pakken, bieden dan ook voldoende perspectief.

De inspectie besluit deze doorlichting met een gunstig advies. Zij deliberaert het tekort voor het leergebied Nederlands in de lagere afdeling en vertrouwt erop dat de school de aanbevelingen uit dit verslag ter harte zal nemen om tegemoet te komen aan de geformuleerde knelpunten.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs	-
Nederlands	
muzische vorming	
Lager onderwijs	-
Nederlands	
muzische vorming	
lichamelijke opvoeding	

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs	
Begeleiding	
Leerbegeleiding	
Loopbaanbegeleiding	

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De school kan op basis van haar onderwijsleeraanbod en de informatie uit het kindvolgsysteem aantonen dat ze de leerplandoelen voor het leergebied Nederlands op een evenwichtige wijze nastreeft.
- Uit de planningsdocumenten blijkt het gebruik van het leerplan Nederlands als referentiekader. Mede hierdoor is het onderwijsleeraanbod over de verschillende groepen heen **gradueel en continu opgebouwd**.
- Het team vertrekt vanuit de **visie** dat het taalonderwijs vervat zit in heel de schoolwerking en dat communicatie een belangrijke pijler van goed taalonderwijs vormt. De thematische werking bevordert de **horizontale samenhang** van het leergebied Nederlands met andere leergebieden.
- De **doelen** van de weekplanning, de doelen geformuleerd in het document waarmee de school haar aanbod bewaakt en de doelen uit het kindvolgsysteem zijn weinig op elkaar afgestemd. Dit schept verwarring bij zowel de planning van de lessen en de uitvoering ervan als bij de evaluatie. Bovendien veroorzaakt deze werkwijze planlast bij de leerkrachten. Het team zoekt nog naar een efficiëntie wijze om met het elektronische systeem - dat onlangs is ingevoerd - om te gaan en beoogt de volledigheid van het doelenaanbod te bewaken.
- Voor de concrete invulling van het **onderwijsleeraanbod** inspireren de meeste leerkrachten zich op een aantal methodes en op divers ander bronnenmateriaal.
- De meeste leraren stemmen de **klasinrichting** en de inrichting van de speelleerhoeken in belangrijke mate af op het actuele thema. Dit ondersteunt het verwerven van nieuwe begrippen en nieuwe woordenschat. Tevens stimuleren talige elementen in het klasbeeld de communicatie en het taalgebruik van de kleuters.
- De **organisatie** van de oudste kleuters in twee of drie groepen die klasdoorbrekend werken, biedt perspectieven voor een sterke doelgerichte aanpak. De leerkrachten zoeken nog naar mogelijkheden om het klasmanagement te optimaliseren zodat alle kleuters voortdurend voldoende ontwikkelingskansen krijgen.
- Verschillende leraren hebben oog voor een rijk taalaanbod en creëren speelleersituaties waarbinnen de kleuters kansen krijgen de taal **experimenterend** te **ontdekken** en hun eigen taalmogelijkheden te ontplooien.
- Teamleden creëren kansen om de spreek- en luisterhouding van de kleuters te ontplooien. Toch is de aandacht voor communicatieve feedback tijdens de activiteiten in sommige klassen nog beperkt. Daardoor blijven er kansen liggen om de **spreek- en luistervaardigheid** van kleuters te stimuleren.
- Bij de oudste kleuters is er aandacht voor **ontluikende geletterdheid**. Leerkrachten laten zich inspireren door een methode om in diverse speelse situaties kleuters kansen te geven om te experimenteren met vormen van schriftelijke communicatie.
- Het **boekenaanbod** is in de meeste klassen afgestemd op het actuele thema en geregeld bezoeken de kleuters de bibliotheek. De gerichte aandacht voor boeken bevordert de ontwikkeling van de taal, de fantasie en de concentratie.
- Het team ontwikkelt waardevolle initiatieven die een vlotte **doorstroom van het kleuter- naar het lager onderwijs** bevorderen. Deze activiteiten werken niet alleen

drempelverlagend. Leerkrachten van beide niveaus maakten ook afspraken om ook op inhoudelijk vlak de overgang te bevorderen.

- In de meeste klassen zijn voldoende aangepaste **leermiddelen en didactische materialen** aanwezig om de kleuters tal van ervaringskansen te bieden. Een gestructureerde en aangename klasinrichting draagt bij tot de ontwikkeling van een stimulerend pedagogisch klimaat.
- Het team probeert de ontwikkelingsevolutie van de kleuters op te volgen via een **digitaal kleutervolgsysteem**. Hoewel de observaties een beeld geven van de vorderingen lijken teamleden deze informatie nog weinig aan te wenden in functie van een doelgerichte ondersteuning van kleuters. Een planmatige aanpak om kleuters systematisch te begeleiden, is weinig uitdrukkelijk aanwezig.
- De school maakt slechts sporadisch gebruik van een **genormeerde taaltoets** om een accuraat beeld te krijgen van het taalniveau van een kleuter. Mede hierdoor heeft het team nauwelijks zicht op de wijze waarop de taalontwikkeling van de keuters evolueert.
- De leerkrachten kunnen zich een vrij volledig beeld van de **beginsituatie** van de kleuters vormen. De frequente (informele) contacten tussen teamleden, de overgangsgesprekken op het einde van het schooljaar en de informatie uit het volgsysteem dragen hiertoe in belangrijke mate bij.
- Trouw aan de zorgvisie van de school zijn de klastitularissen verantwoordelijk voor de **preventieve basiszorg**. Een doordachte klasorganisatie en gevarieerde werk- en groeperingsvormen vormen de belangrijkste pijlers van de klaswerking en garanderen deze basiszorg.
- Door de beperkte inzetbaarheid van de GOK-leerkracht ligt de realisatie van zowel de **verhoogde zorg** als de **uitgebreide zorg** voor zwakkere kleuters grotendeels in handen van de klastitularis. Dit bemoeilijkt een doeltreffende aanpak van de meest taalzwakke kinderen.
- Hoewel een aantal kleuters een zeer specifieke aanpak vereisen, is het **handelingsgericht werken**, om aan de noden van deze kinderen tegemoet te komen, nog geen verworvenheid in het team.
- Het enthousiasme van de meeste leraren is een belangrijke drijfveer om zich te blijven **professionaliseren**. Geregeld gaan leraren, in teamverband of individueel, in op het beschikbare nascholingsaanbod.
- De meeste teamleden volgden **nascholing** met betrekking tot de hoekenverrijking in functie van taalvaardigheid. Het effect van deze nascholing is bij verschillende leerkrachten herkenbaar in zowel de klasinrichting als de pedagogisch-didactische aanpak.
- De school heeft een vrij sterk **zelfevaluerend vermogen** waardoor ze hiaten opspoort in haar aanpak van onder andere het leergebied Nederlands. Het zet de school aan om acties te ondernemen die het taalonderwijs optimaliseren.

3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- De school kan op basis van haar planningsdocumenten en de informatie in het kindvolgsysteem **aantonen dat ze de ontwikkelingsdoelen en leerplandoelen muzische vorming nastreeft**.
- De school ontwikkelde een schoolspecifieke **visie** op muzische vorming die afgestemd is op de kerngedachten van het leerplan.
- Bij de planning van het onderwijsleeraanbod vormt het leerplan het voornaamste **referentiekader**. Het recent ingevoerde elektronische systeem daagt de leerkrachten uit om de veelheid aan documenten en leidraden die het hanteert, op elkaar af te

stemmen om de doelgerichtheid bij de realisatie van de onderwijspraktijk en de evaluatie te verhogen.

- De muzische activiteiten komen meestal geïntegreerd in een thema aan bod. Dit draagt in belangrijke mate bij tot de realisatie van **horizontale samenhang** met andere leergebieden.
- Een aantal teamleden houdt bij de **themakeuze** uitdrukkelijk rekening met voorstellen of wensen van kleuters. Zo komt men tot de uitwerking van bijzondere en uitdagende thema's die de creativiteit en de fantasie stimuleren.
- De meeste leerkrachten slagen erin om binnen het thema **een uitdagende klasinrichting** te creëren die de fantasie prikkelt, de creativiteit stimuleert en het experimenteren aanmoedigt.
- De meeste teamleden stimuleren een **muzisch school- en klasklimaat**. Dit draagt bij tot een positieve en aantrekkelijke leer- en leefomgeving.
- Soms plant het team een **culturele uitstap** om de kleuters zo in contact te brengen met onder andere toneel- en muziekvoorstellingen, musea en tentoonstellingen.
- Het materialenaanbod is voldoende rijk en uitdagend zodat kleuters tal van kansen krijgen om **zowel intentioneel als incidenteel** te leren en muzische ervaringen op te doen.
- Het team probeert de ontwikkelingsevolutie van de kleuters op te volgen via een **digitaal kleutervolgsysteem**. Hoewel de observaties een beeld geven van de vorderingen, lijken teamleden deze informatie nog weinig aan te wenden in functie van een doelgerichte ondersteuning van kleuters. Een planmatige aanpak om kleuters systematisch te begeleiden, is weinig uitdrukkelijk aanwezig.
- De leerkrachten kunnen zich een vrij volledig beeld van de **beginsituatie** van de kleuters vormen. De frequente (informele) contacten tussen teamleden, de overgangsgesprekken op het einde van het schooljaar en de informatie uit het volgsysteem dragen hiertoe in belangrijke mate bij.
- De klastitularis is verantwoordelijk voor de **eerstelijnszorg** in de klas. Hij probeert om binnen het thema een krachtige (muzische) leeromgeving te creëren waarin alle kleuters uitdagingen en ondersteuning krijgen.
- De **verhoogde zorg** is voor dit leergebied in de meeste klassen vrij beperkt.
- Het schoolteam heeft aandacht voor de **nascholingsmogelijkheden** die er ten aanzien van het leergebied muzische vorming bestaan.
- Vanuit **zelfreflectie** kwam het team tot het inzicht dat een aantal bijstellingen voor dit leergebied noodzakelijk is om aan de inspanningsverplichting ten aanzien van de overheid te voldoen.

3.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet niet

Motivering

- De school kan de **leerplanrealisatie** voor het leergebied Nederlands niet aantonen. Door het ontbreken van voldoende outputgegevens voor onder andere de domeinen spreken, luisteren en (creatief) schrijven is het zo goed als onmogelijk na te gaan of de leerlingen de eindtermen voor dit leergebied bereiken. De school kent een grote instroom van anderstalige leerlingen en een vrij grote uitstroom van leerlingen naar het buitengewoon onderwijs en de B-stroom van het secundair onderwijs. Deze specifieke leerlingenpopulatie wijst erop dat een doelgerichte en planmatige aanpak van het taalonderwijs essentieel is voor de garantie op kwaliteitsvol onderwijs. Voor de meest taalzwakke leerlingen ontbreekt deze aanpak nog grotendeels.
- Het leerplan Nederlands is niet het **referentiekader** voor de realisatie van de klaspraktijk niettegenstaande alle leerkrachten kennis maakten met het nieuwe leerplan en de daarbij horende didactische suggesties.

- De school baseert zich voornamelijk op een onderwijsleerpakket om **gradatie en continuïteit in het onderwijsleeraanbod** te garanderen. Leerkrachten stellen nog weinig in vraag of het aanbod uit de methode aansluit bij de leerlingenpopulatie of de verwachtingen van het leerplan.
- De nauwe samenwerking tussen de kleuter- en de lagere afdeling illustreert het belang dat de school hecht aan een vlotte doorstroming. Almaar meer maken teamleden op pedagogisch-didactisch vlak afspraken die voor de kleuters drempelverlagend werken en de **verticale samenhang** tussen beide niveau versterken.
- De school ontwikkelde nog geen visie op taalvaardigheidsonderwijs en ook de uitgangspunten van het leerplan Nederlands zijn nog weinig ingeburgerd in de klaspraktijk. Hierdoor is het taalonderwijs nauwelijks afgestemd op de noden van de (anderstalige) leerlingen en krijgen de taalvaardigheden (creatief) **schrijven, luisteren en spreken** minder doelgericht aandacht. Aan de domeinen **schrijven** en **taalbeschouwing**, in het bijzonder de delen 'spelling' en 'taalsystematiek', hecht de school daarentegen veel belang.
- Uit lesobservaties en uit het klasbeeld blijkt dat de meeste leerkrachten aandacht hebben voor het domein **strategieën**.
- Een aantal initiatieven bevordert de **leesontwikkeling** en het leesplezier en kunnen in de toekomst een belangrijke hefboom zijn bij de realisatie van sterk taalvaardigheidsonderwijs.
- Verschillende teamleden hebben de intentie **horizontale** samenhang tussen het leergebied Nederlands en de andere leergebieden na te streven. Niettegenstaande dit vooralsnog te weinig gebeurt met aandacht voor de specificiteit van elk leergebied, zijn de initiatieven die samenhang bevorderen lovenswaardig.
- De school beschikt over een aantal specifieke **didactische materialen** die de kansen tot differentiatie ondersteunen.
- De school probeert, in overeenstemming met haar visie op goed onderwijs, de beschikbare **ruimtes en lokalen** functioneel aan te wenden.
- In verschillende klassen verstoort een slordig en weinig overzichtelijk **klasbeeld** een aangenaam leef- en leerklimaat. Het team heeft nog weinig inzicht in de wijze waarop de klasinrichting en de aankleding van de klaswanden kunnen bijdragen tot de taalverwerking.
- Vooral door het gebrek aan **evaluatiegegevens** voor spreken, luisteren en (creatief) schrijven kan de school de leerplanrealisatie niet garanderen. De meeste leerkrachten zijn weinig vertrouwd met de leerplandoelstellingen en zien niet in hoe ze de evaluatie daarop kunnen afstemmen. De taalvaardigheden luisteren en spreken evalueert het team amper. Ook de domeinen strategieën en (inter)culturele gerichtheid evalueren teamleden niet. Spelling, (technisch) lezen en taalbeschouwing daarentegen evalueren de meeste leerkrachten veelvuldig.
- Op basis van de **methodegebonden toetsen** vormt het schoolteam zich een partieel beeld van wat de kinderen kennen en kunnen voor Nederlands. Toetsen of testen die toelaten de resultaten van de leerlingen te vergelijken met een referentiegroep ontbreken grotendeels. Hierdoor is de beeldvorming vaak weinig accuraat en missen de interventies die preventie, differentiatie of remediëring beogen doelgerichtheid.
- Sinds vorig schooljaar geeft de school een prille aanzet om de resultaten van de **netgebonden eindtoetsen** te analyseren. In de toekomst wil ze de resultaten van leergebied Nederlands grondig onder de loep te nemen.
- Bij de schriftelijke **rapportering** naar ouders is de aandacht voor de vaardigheden spreken, luisteren en (creatief) schrijven gering. Over spelling, (technisch) lezen en taalbeschouwing echter rapporteren de meeste leerkrachten zeer uitgebreid.
- Vooral op basis van de mondelinge informatie-uitwisseling tussen leerkrachten krijgt het team een beeld van de mogelijkheden van de kinderen. Tot het 4de leerjaar is in de individuele leerlingendossiers de **beginsituatie** en de ontwikkelingsevoluitie van de leerlingen voor technisch lezen in kaart is gebracht. Informatie over de andere

taalcompetenties ontbreekt. Hierdoor is de beeldvorming eenzijdig en te beperkt om een degelijke ondersteuning van leerlingen te kunnen garanderen.

- Het **(taal)ontwikkelingstraject** van de leerlingen kan op basis van het leerlingvolgsysteem of het individuele leerlingendossier zelden worden getraceerd. Het team vertrouwt erop dat de veelvuldige mondelinge informatieoverdracht de nodige garanties biedt voor een kwaliteitsvolle opvolging van de specifieke zorginterventies. Deze werkwijze is echter onvoldoende voor een doeltreffende begeleiding.
- Via vormen van contract- en/of hoekenwerk proberen de meeste teamleden de leerlingen kansen te bieden om de leerstof op een andere manier in te oefenen. Tevens bieden deze werkvormen in een aantal klassen mogelijkheden om in te spelen op **individuele verschillen** tussen leerlingen.
- Voor de zwakkere of de sterkere leerlingen voorzien leerkrachten een aantal **differentiatiemogelijkheden**. Voornamelijk vormen van niveau-, tempodifferentiatie en aanpassing van de hoeveelheid leerstof komen voor.
- De **opvolging van risicokinderen** verloopt weinig planmatig. Het is niet transparant op welke wijze taalzwakkere leerlingen, anderstalige leerlingen of leerlingen met een taalstoornis doeltreffende hulp krijgen. Slechts voor een beperkt aantal leerlingen zijn er concrete afspraken voor een doelgerichte begeleiding. Een kwaliteitsvolle handelingsgerichte aanpak ontbreekt grotendeels en is sterk afhankelijk van de expertise van individuele leerkrachten. Dit beperkt de kansen die risicokinderen krijgen om de eindtermen te realiseren aanzienlijk.
- Voor leerlingen die de school wil **doorverwijzen** naar het buitengewoon onderwijs of de B-stroom van het secundair onderwijs ontbreekt een planmatige aanpak die beoogt de leerlingen zo ver als mogelijk in hun ontwikkelingstraject te laten vorderen.
- Teamleden worden aangemoedigd de **professionaliseringsmogelijkheden** te benutten om zodoende nieuwe inzichten te verwerven of op de hoogte te blijven van recente onderwijsontwikkelingen, ook voor Nederlands.
- De school volgt een **meerjarig nascholingstraject** in functie van competentiegericht onderwijs binnen een geïntegreerd hoekenwerk. Hierbij gaat er onder meer aandacht naar de uitwerking van 'talige kringen'.
- Het schoolteam is zich bewust van een aantal knelpunten ten aanzien van het leergebied en doet een beroep op een externe begeleider om hieraan te verhelpen. De inspectie schat de beleidskracht van de school voldoende sterk in om de kwaliteit van het leergebied Nederlands in de toekomst aanzienlijk te verbeteren. Ze deliberaert daarom het tekort.

3.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- Voornamelijk op basis van haar onderwijsleeraanbod kan de school **aantonen dat haar leerlingen de leerplandoelstellingen muzische vorming bereiken**. Hoewel de school voor dit leergebied nog geen evaluatiesysteem uitwerkte, kan ze op basis van haar plannings de volledigheid van het aanbod garanderen. De verschillende domeinen krijgen aandacht en het team waakt erover dat het eventuele hiaten in haar onderwijsleeraanbod wegwerkt.
- Bij de **uitreiking van de getuigschriften** op het einde van de basisschool neemt de klassenraad de resultaten voor het leergebied muzische vorming nog te weinig in aanmerking.
- Het schoolteam kent **de visie en de uitgangspunten** van het leerplan muzisch vorming. Het ontwikkelde op basis daarvan een schooleigen visie die het consequent probeert te realiseren in de praktijk.

- Uit de planningsdocumenten blijkt dat de meeste leerkrachten er in slagen om de **verschillende domeinen** van het leergebied muzische vorming aan bod te laten komen.
- De school waakt erover dat de leerlingen voor het **domein beeld** inzicht verwerven in een breed scala van beeldende processen, materialen en technieken. Zij biedt leerlingen kansen om deze inzichten te toetsen aan het werk van andere vormgevers en kunstenaars.
- Ook binnen het **domein muziek** staat plezier beleven centraal en laten leerkrachten de leerlingen experimenteren met klank en geluid. Leerlingen krijgen de kans om ten aanzien van dit domein een aantal basisvaardigheden te verwerven.
- Zowel in de lessen muzische vorming als in de lessen Nederlands gaat er aandacht naar **drama**. Leerkrachten proberen de leerlingen vaardigheden en technieken bij te brengen om hun gevoelens en ideeën met expressie van stem, gebaar en beweging te uiten.
- In de meeste klassen zijn werkvormen en activiteiten herkenbaar die een aanzet zijn om het **domein beweging** te concretiseren. Daarbij is vaak aandacht voor lichaamstaal en lichaamsexpressie.
- Hoewel het **domein media** nog sterker kan worden uitgewerkt, krijgen leerlingen in de meeste klassen de kans kennis te maken met een aantal audiovisuele materialen en mogen ze diverse communicatiemogelijkheden ontdekken. Dit is een waardevolle aanzet voor de verdere uitbouw van dit domein.
- Om de **volledigheid van het aanbod** te bewaken, hanteert het team een instrument dat toelaat eventuele hiaten op te sporen. Door de vrij recente invoering van dit instrument is de doeltreffendheid nog niet optimaal. Teamleden zijn zich hiervan bewust en werken aan een oplossing.
- Geregeld plant het team **culturele activiteiten** en werkt het samen met externe deskundigen. Zo krijgen de leerlingen de gelegenheid om kennis te maken met het culturele aanbod in hun leefomgeving en krijgen ze kansen om kunstvormen te ontdekken.
- De organisatie van **muzische schoolprojecten** biedt mogelijkheden om intensief en doelgericht een aantal muzische activiteiten uit te werken.
- De school beschikt over voldoende **didactische middelen** om kwaliteitsvol muzisch onderwijs te realiseren.
- De school **evalueert** het leergebied muzische vormen nog niet. Zij kan zich nauwelijks een correct beeld vormen van de vaardigheden, kennis en attitudes die de leerlingen ten aanzien van dit leergebied verworven hebben.
- Het team dacht nog niet na over het belang van evaluatie en de mogelijkheden van **alternatieve evaluatievormen** in functie van de opvolging en de verdere ontwikkeling van de leerlingen.
- Ouders krijgen via het **rapport** vooral een opsomming van activiteiten die gedurende een bepaalde periode aan bod zijn gekomen. Informatie over de ontwikkelingsevolutie die hun kind met betrekking tot het leergebied muzische vorming doormaakt, is niet opgenomen.
- Het team brengt de **beginsituatie** van de leerlingen voor dit leergebied nog niet in kaart. In de individuele leerlingendossiers is er geen aandacht voor de muzische competenties van de kinderen.
- Wanneer leerlingen **specifieke noden** hebben ten aanzien van dit leergebied proberen leerkrachten intuïtief tegemoet te komen aan hun vragen.
- Het team benut nog te weinig de muzische capaciteiten van de kinderen om het zelfbeeld van de leerling positief te beïnvloeden of als **hefboom** bij de ondersteuning van andere leergebieden.

3.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

Motivering

- De school heeft een eigen **visie** op bewegingsopvoeding waaruit haar belangstelling blijkt voor zowel leren bewegen als voor een gezonde levenshouding.
- De leerkrachten hanteren een onderwijsleerpakket als **referentiekader** voor de planning van de lessen lichamelijke opvoeding. Opvallend hierbij is de bijzonder sterke aandacht die de school heeft voor 'zwemmen'. Vanuit haar pedagogisch project profileert de school zich uitdrukkelijk als 'de zwemschool', een school met een eigen zwembad en een uitgesproken visie op het zwemonderwijs.
- Hoewel de lessen lichamelijke opvoeding gericht zijn op zowel de motorische, de cognitieve als de dynamisch-affectieve aspecten van de ontwikkeling blijkt uit de jaarplanning een onevenwicht tussen de verschillende **activiteitsdomeinen**.
- De school plant voor al haar leerlingen wekelijks drie lestijden lichamelijke opvoeding. Toch is de **onderwijstijd** die gaat naar gymnastiek, atletiek, balvaardigheden-sportspelen, voortbewegen op rollend/glijdend materiaal en ritmisch en expressief bewegen beperkt. Dit belemmert de leerplanrealisatie voor deze activiteitsgebieden in aanzienlijke mate.
- Voor het activiteitsdomein **zwemmen** daarentegen plant de school een zeer uitgebreid onderwijsleeraanbod dat de verwachtingen van het leerplan ruimschoots overtreft. De sterke organisatie van de zwemlessen en de deskundige begeleiding van de leerkracht lichamelijke opvoeding staan garant voor kwaliteitsvolle lessen.
- In de meeste klassen gaat er, naast de lessen lichamelijke opvoeding, aandacht naar 'bewegend leren'. Sommige klastitularissen integreren geregeld een aantal bewegingsactiviteiten in het dagelijkse klasleven. Mede hierdoor ontstaan vormen van **horizontale samenhang** tussen het leergebied lichamelijke opvoeding en de andere leergebieden. Tevens ondersteunen een aantal klas- en schoolafspraken een gezonde levensstijl. Illustratief hiervoor zijn de afspraken over gezonde tussendoortjes.
- Meermaals per jaar participeert de school met haar leerlingen aan **sportieve extra-murosactiviteiten**. Hierdoor krijgen de leerlingen de kans kennis te maken met een variëteit aan bewegingsactiviteiten in een ander milieu. Ook kunnen de leerlingen zodoende af en toe hun eigen sportieve prestaties vergelijken met deze van leerlingen van andere scholen.
- De school investeert in de samenwerking met sportverenigingen uit de buurt. Via de **buurtsporten** hoopt de school haar leerlingen te laten kennismaken met een zinvolle vrijetijdsbesteding en hen aan te moedigen om ook buitenschools te sporten.
- De lessen lichamelijke opvoeding getuigen van veel bewegingskansen voor de leerlingen.
- De school beschikt over **een goed uitgeruste sportzaal** waar voldoende materialen aanwezig voor de leerplanrealisatie. Bovendien heeft de school een eigen **zwembad** waar ze veelvuldig gebruik van maakt.
- In tegenstelling tot het belang dat de school hecht aan de realisatie van een sterk bewegingsbeleid dat de motorische ontwikkeling van de leerlingen ondersteunt, gaat er naar de **evaluatie** van dit leergebied nauwelijks aandacht. Leerkrachten waarderen vooral de inzet en de betrokkenheid van de leerlingen. De leerplandoelen zijn niet richtinggevend voor de evaluatiepraktijk.
- Op het einde van het schooljaar krijgen de leerlingen, afhankelijk van wat ze kunnen, een zwemdiploma op maat. Daarnaast kunnen de leerlingen ook voor atletiek-, bal- en gymvaardigheid een brevet verwerven.
- De informatie die de ouders via het **rapport** krijgen over de ontwikkelingsevolutie van hun kind is voor het leergebied lichamelijke opvoeding zeer beperkt. Vooral de inzet en de betrokkenheid van de leerlingen wordt gewaardeerd.

- In het **leerlingvolgsysteem** is zelden informatie terug te vinden over de motorische ontwikkeling van de leerlingen. Vooral op basis van mondelinge informatieoverdracht krijgen de leerkrachten een beeld van de competenties van de leerlingen voor dit leergebied.
- De leraren lichamelijke opvoeding krijgen voldoende kansen om zich op het vlak van lichamelijke opvoeding **na te scholen**.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Begeleiding

4.1.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De school ontwikkelde, op basis van de netgebonden visie op zorgbreed werken, een schooleigen **zorgvisie** die het fundament vormt van haar zorgbeleid.
- De sterke betrokkenheid van de leerkrachten bij de ontwikkeling en de voortgang van de leerlingen en de zorgen van hun ouders draagt bij tot de **beginsituatiebepaling** van de kinderen. In de lagere afdeling echter zijn de beperkte gegevens uit het leerlingvolgsysteem nauwelijks een meerwaarde bij de beeldvorming. In de kleuterafdeling daarentegen bevat het elektronische kindvolgsysteem informatie die de beginsituatie van de kleuters scherp stelt.
- De beperkte functionaliteit van het **leerlingvolgsysteem** staat in de lagere afdeling een doeltreffende opvolging van de leer- of ontwikkelingsevolutie in de weg.
- De meeste leerkrachten nemen hun verantwoordelijkheid in de **eerstelijnszorg** op. Er gaat in de meeste klassen uitdrukkelijk aandacht naar differentiatie in functie van de ondersteuning van kinderen met minder mogelijkheden alsook naar het aanpassen van het aanbod voor kinderen die meer aankunnen. Differentiatie gebeurt in de lagere afdeling voornamelijk voor de leergebieden wiskunde en Nederlands. Vormen van tempodifferentiatie en aanpassingen in hoeveelheid leerstof of instructie komen het meeste voor.
- In de meeste klassen herkennen we **werk- en groeperingsvormen** die toelaten verschillen tussen leerlingen op te vangen. Soms beogen deze uitdrukkelijk differentiatie.
- Het **welbevinden** van de leerlingen staat centraal in de school- en zorgwerking. De leerlingenraad en de aanstelling van de zorgcoördinator als vertrouwenspersoon voor de kinderen zijn slechts een paar initiatieven die bijzonder waardevol zijn en bijdragen tot een hoger welbevinden.
- Vooral in de kleuterafdeling is de inbreng van de **GOK-leerkracht** bijzonder beperkt. De deskundigheid die de medewerker via verschillende nascholingen verwierf, komt niet ten goede aan de kleuters of het kleuterteam. Daarnaast is het, zowel voor de kleuter- als de lagere afdeling, niet duidelijk hoe de interventies van de GOK-medewerkers aansluiten bij de andere initiatieven die voor de zorgbehoevende leerlingen lopen. De GOK-werking beoogt vooral aan momentane noden tegemoet te komen.

- De **verhoogde zorg en de uitgebreide zorg** gebeurt nog te intuïtief, mist structuur en is weinig resultaatgericht. Het schoolteam slaagt er nauwelijks in om voor zijn risicokinderen een concrete zorgvraag te formuleren op basis waarvan het doelgerichte zorginitiatieven neemt. Het vooropstellen van effecten, plannen van interventies en deze op een systematische wijze uitvoeren en evalueren, behoort nog niet tot de schoolcultuur.
- Het **ontwikkelingstraject** dat een kind gedurende zijn aanwezigheid in de school doormaakt, kan nauwelijks worden getraceerd of opgevolgd. De informatie in het individuele dossier beperkt zich meestal tot een schriftelijke neerslag van de (multidisciplinaire) overlegmomenten en een beschrijving van een eventueel probleem. Van de initiatieven die de school nam om een kind te ondersteunen, is er meestal geen spoor. Het team vertrouwt erop dat de mondelinge overdracht van informatie over een kind volstaat om doeltreffende werking te garanderen.
- Het schoolteam streeft ernaar geregeld contacten te onderhouden met de **externe hulpverleners** die kinderen begeleiden. Slechts in uitzonderlijke gevallen leiden deze contacten tot afstemming op elkaars werking. Hierdoor blijven er kansen liggen om het effect van de zorginterventies te optimaliseren.
- De school uit haar tevredenheid over de inbreng van het **Centrum voor Leerlingenbegeleiding** en ervaart de samenwerking als een meerwaarde voor haar zorgwerking.
- Een meer doordachte en ordelijke **klasinrichting** kan in een aantal klassen in de lagere afdeling bijdragen tot een stimulerend pedagogisch klimaat. Overbodige materialen beperken de leef- en leeromgeving en verstoren een aangenaam klasbeeld.
- Uit verslagen van teamvergaderingen blijkt dat initiatieven aangaande leerbegeleiding geregeld onderwerp van gesprek zijn. Daarnaast zijn specifieke **nascholingen** voor sommige teamleden een gelegenheid om recente onderwijsontwikkelingen op te volgen.
- De school besteedt nog weinig aandacht aan de systematische evaluatie van de **effecten** van haar zorgwerking met het oog op de optimalisering van de praktijk.

4.1.2 Loopbaanbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning.

Motivering

- Zowel voor de kleuter- als voor de lagere afdeling bepaalde de school een degelijke strategie om de afwezigheid van leerlingen maximaal op te volgen en te voorkomen. Het streven naar **kleuterparticipatie** en het voorkomen van **ongewettigde afwezigheden** beschouwt de school als een belangrijke pijler voor de preventie van leer- en ontwikkelingsachterstand.
- De groeiende aandacht van het onderwijsveld voor **zittenblijven** zet het schoolteam aan tot nadenken en visieontwikkeling met betrekking tot deze thematiek.
- Het is nog niet duidelijk welke **criteria** de school hanteert voor zittenblijven, voor het inschakelen van externe hulpverleners of voor doorverwijzing naar het buitengewoon onderwijs.
- De **eindklassenraad** beslist, voornamelijk op basis van de rapporten, de resultaten van de netgebonden eindtoets en mondeling overgedragen leerlingeninformatie, over de toekenning van het getuigschrift op het einde van het basisonderwijs. Door het ontbreken van een degelijke beginsituatiebepaling, het ontbreken van evaluaties afgestemd op de vooropgestelde doelen en het ontbreken van informatie over het leer- en ontwikkelingsniveau van de leerlingen, is het onduidelijk welke objectieve criteria voor de klassenraad richtinggevend zijn bij het nemen van een eindbeslissing.

- Het **leerlingvolgsysteem** bevat weinig informatie over het ontwikkelingsniveau van een leerling en het ontwikkelingstraject dat hij doorheen zijn schoolloopbaan doorliep. Dit hypothekeert in aanzienlijke mate het geven van een gefundeerd advies met betrekking tot het vervolgonderwijs of het nemen van een weloverwogen beslissing bij doorverwijzing naar het buitengewoon onderwijs.
- Om een vlotte **overgang van de kleuter- naar de lagere afdeling** te garanderen neemt de school verschillende waardevolle initiatieven. Deze beogen zowel het welbevinden van de leerlingen te bevorderen als het op punt zetten van pedagogisch-didactische afspraken over de niveaus heen.
- Hoewel de school stappen zet om haar leerlingen voor te bereiden op het secundair onderwijs en daarbij aandacht heeft voor de talenten van haar leerlingen, is de samenwerking met de scholen die **vervolgonderwijs** aanbieden eerder beperkt.
- Het belang van **ouderparticipatie** ontgaat de school niet. Vooral het bereiken van een maximaal aantal ouders bij individuele oudercontacten is een belangrijk streefdoel. De school beoogt hiermee vooral de ouders te begeleiden bij het ondersteunen van het ontwikkelingstraject van hun kind. Initiatieven die tot doel hebben de ouders vertrouwd te maken met de school- en de klaswerking en de verwachtingen van leerkrachten ten aanzien van de kinderen en de samenwerking met de ouders, zijn er nog niet in alle klassen.
- De begeleiding van kinderen die de school **doorverwijst** naar het buitengewoon onderwijs of naar de B-stroom van het secundair onderwijs, verloopt weinig doelgericht. De individuele leertrajecten voor deze leerlingen zijn nog te weinig doordacht en planmatig opgebouwd waardoor ze niet het gewenste effect opleveren. Mede hierdoor verloopt de loopbaanbegeleiding van deze kinderen en de ondersteuning van hun ouders soms zeer moeizaam.
- De school uit zijn tevredenheid over de **samenwerking met het Centrum voor Leerlingenbegeleiding** bij de schoolloopbaanbegeleiding van de leerlingen. De strikte opvolging van de kleuterparticipatie en de ongewettigde afwezigheden lijkt resultaat te hebben.
- De **GOK-werking** verloopt vooral het afgelopen schooljaar weinig doelgericht waardoor initiatieven die in het verleden zijn gestart niet verder worden opgevolgd of uitgebouwd. Er blijven belangrijke kansen liggen om de zwakste leerlingen doelgericht doorheen hun schoolloopbaan te loodsen.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school **profileert zich** als een buurtschool die bekommerd is om het fysieke en emotionele welzijn van de kinderen die haar worden toevertrouwd. Deze bekommernis is voortdurend aanwezig in haar werking. De beleidskeuzes die de school maakt, zijn erop gericht het pedagogisch project te realiseren. Dit uit zich in zowat alle acties die het schoolteam onderneemt.
- Over verschillende aspecten van de schoolwerking ontwikkelde de school een eigen **visie** die zij opnam in haar schoolwerkplan. Deze visie vormt de basis van de schoolwerking en zet er teamleden toe aan af en toe stil te staan bij de eigen aanpak en deze af te toetsen aan hun eigen uitgangspunten.
- De meeste leerkrachten zijn sterk geëngageerd en worden uitdrukkelijk **betrokken bij de beleidsvoering**. Via werkgroepen en teamvergaderingen krijgen ze inspraak in allerlei onderwerpen van pedagogisch-didactische aard.
- De school probeert met alle onderwijsbetrokkenen een open **communicatie** na te streven. Zowel leerkrachten als ouders als leerlingen krijgen inspraak in onderwerpen die hen aanbelangen.

- Het schoolteam toont de bereidheid om de eigen onderwijspraktijk kritisch in vraag te stellen. **Initiatieven tot vernieuwing** groeien veelal vanuit het schoolteam wat het draagvlak ervoor beduidend bevordert.
- Dankzij de ondersteuning en de **samenwerking** van teamleden onderling en van teamleden en directie is er voldoende draagkracht in de school aanwezig om kwaliteitsvol onderwijs na te streven en te realiseren.
- Een **gerichte druk, opvolging en coaching** van het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten vormt een sterk aandachtspunt om de verankering van afspraken en vernieuwingen te garanderen.
- Onder andere met het initiatief om stilaan een **talenbeleid** te voeren, toont de school aan dat ze probeert in te spelen op evoluties in de samenleving en probeert tegemoet te komen aan de noden van haar (anderstalige) leerlingen.
- Vooral het afgelopen jaar ondersteunt het gevoerde **gelijke onderwijskansenbeleid** de ontwikkeling van de doelgroepleerlingen onvoldoende. De school kan nog te weinig aantonen dat haar acties grotendeels bijdragen tot de realisatie van vooropgestelde doelstellingen.
- Het vermogen van het schoolteam om de eigen werking voortdurend kritisch in vraag te stellen is een belangrijke pijler in het proces van **kwaliteitsbewaking**. Bovendien versterkt de samenwerking met externe deskundigen de mogelijkheden om de eigen onderwijskwaliteit voortdurend te verbeteren. Op basis hiervan beslist de inspectie om het tekort voor het leergebied Nederlands in de lagere afdeling te delibereren.
- Stilaan groeit het bewustzijn over het belang van **outputgegevens** in functie van het in kaart brengen en bijsturen van de eigen onderwijskwaliteit.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- de leerplangerichtheid voor het leergebied muzische vorming zowel in de kleuter als in de lagere afdeling;
- het evenwicht tussen de verschillende domeinen binnen het leergebied muzische vorming zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling;
- de samenwerking met externe partners in het kader van muzische vorming;
- de groeiende aandacht voor (talige) hoekenverrijking in de kleuterafdeling;
- het zwemondericht;
- de aandacht voor buurtsporten en de participatie aan het buitenschools sportaanbod

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- de opvolging van ongewettigde afwezigheden in de lagere afdeling;
- de aandacht voor kleuterparticipatie in de kleuterafdeling;
- de groeiende aandacht voor de problematiek van 'zittenblijven';
- de observaties om de ontwikkelingsevolutie van de kleuters op te volgen;
- de werk- en groepeeringsvormen die differentiatie bevorderen;

Wat betreft het algemeen beleid:

- de schoolvisie als motor van de schoolwerking;
- de groeiende aandacht voor de analyse van outputgegevens;
- de kritische ingesteldheid van de meeste leerkrachten ten aanzien van de school- en klaswerking;

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- het taalvaardigheidsonderwijs afgestemd op de beginsituatie van de leerlingen in de lagere afdeling;
- de doelgerichtheid van de activiteiten en lessen binnen het leergebied Nederlands in de lagere afdeling;
- de criteria om het taalvaardigheidsniveau van de leerlingen in de lagere afdeling accuraat in kaart te brengen met uitdrukkelijke aandacht voor de taalvaardigheden luisteren, spreken, (begrijpend) lezen en (creatief) schrijven;
- de planlast veroorzaakt door de gebrekkige afstemming tussen de planningsdocumenten en de evaluatie in de kleuterafdeling;
- de evaluatie van het leergebied muzische vorming;
- de evenwichtige verdeling van de onderwijstijd over de verschillende activiteitsdomeinen van het leergebied lichamelijke opvoeding;
- de evaluatie van het leergebied lichamelijke opvoeding.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- de beeldvorming van de leerlingen;
- de handelingsgerichte aanpak van leerlingen met specifieke noden;
- de klasinrichting ter bevordering van het stimulerend pedagogisch-klimaat;
- het begeleidingstraject van de leerlingen doorheen hun schoolloopbaan;

Wat betreft het algemeen beleid:

- het gelijke onderwijskansenbeleid
- de opvolging van gemaakte afspraken

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Veronique Biltreyst

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: